

tamariki, kaumatua- tae rawa ki a Ihaita Hutanā raua ko te kapene manua te whāotanga. E nga momo pai a Tuhorouta! Ka pau te kohua tuatahi ka tu te kohua tuarua, e tu ana te kohua tuatoru rokohanga ka uaki te tima, ko te maua rerenga ki te Wai o Hinemoa: ko etahi o nga wahine i tapiki ki nga koura mata hei kai ki te puni.

I kite ano matou i a "matuatonga", he kohatu atua kumara. Kia whakato te kumara ka haria ki waenga. He mea ata hanga rawa he whare mo taua kohatu. E kīia ana i hokona tahaetia a "matuatonga" e te tangata. No te po ka tikina ka haria ki Ohinemutu etia i te puni o te iwi ka tikina, a ka whakakohia ano ki Mokoia, ka hanga he whare mona.

Eke ana matou ki te tima ka puta te hau, ahua raruraru rawa to matou unga ki uta. I te po ka hinga etahi o nga teneti i te puni o te hui, wharona ana a Ngatiporou i waho. I whakapaea na ta matou takahanga i nga tapu o Mokoia i puta ai taua hau. Ae p.a.

(Taria te roanga.)

HE RU KINO.

I TE 16 o Noema nei ka puta tetahi ru nui ki Cheviot he kainga kei waenganui o Kaikoura me Otautahi. Na te mea i puta i te awatea i kore ai e hinga he parekura tangata, tera koa kotahi ano te tupapaku he tamaiti i tauia i te horonga o te whare. I te mea kua pakaru te whare i te oioi tonu hoki o te whenua ka tu tonu nga matua i waho me te awhi tonu a te wahine i tana potiki ka mataotao ra. Na te kitenga a tetahi mimita ka tangohia ka whakatakotoria ki te whare karakia.

Kore rawa tetahi tumera kotahi o taua taone i tu, i horo katoa, he maha nga whare i pakaru, kore rawa he whare kotahi i rite mo te nohoia e te tangata, heoi noho tonu te tangata i waho te wahine te tamariki. I horo etahi pari, i panuku tetahi kurae, i pakaru te whenua, titore ana nga huarahi. I titore tetahi awa, ka heke te wai, no te kapititanga ka whakahokia ake ano, ko te pupuhatanga ki te rangi. Kotahi te tupapaku, he takuta, i hurihia e te ru ki waho o te kawhena. Ko te hanga aroha ia ko te wahine ki te nobo i waho i te makariri i te ua; he tokomana i haere ki etahi kainga. Ki te whakaaro kei waenganui i te £10,000 me te £20,000 te utu o nga mea i pakaru o nga whare, o nga taonga.

Elhara i te mea ko tenei taone anake i taea e te ru, i pa katoa ki nga taone o Kanatipere, tae rawa ki Otautahi engari kaore i kaha te

putanga ki enei wahi. Mehemea i kaha te ru ki Otautahi ki te taone nui, kei reira nei nga whare kohatu nunui e tino nui te mate tena koa i waiaurie te kahaanga ki nga taone ririki. Te aitia nui ko te pakarutanga o te tili o te whare karakia nui o Otautahi. Ko te ru tenei o nga pakarutanga. I te ru i te tau 1888 ka whati; i te whakahoanga e £800 te utu; ka pera ano te utu ina hanga ano.

No Hanguere 23, 1855, ka puta he ru ki Ruitema ki Otautahi, ki Whakatu ki Poneke, i Poneke te kahaanga. No Akubata 17, 1868, ka puta ano he ru, i puta ano tenei ru ki Amerika ki Tonga i mate ai ki reira te 25000 tangata, i eke ai ki te £60,000,000 te utu o nga mea i pakaru. No Tihema 5, 1881 ka makere te kaha o te tili o te whare karakia nui o Otautahi. No Hanguere 9, 1886 ko te Rotomahana. No Hепtema 14, 1888 ka whati te tili o te whare karakia i Otautahi.

TAKU WHAIAIPO.

Ki kitoro e piki e mi

He tohu Raunati ki Te Pipihakaruroa e au.

LE MANU tena ra koe. He moemoea tonu taku mahi ki a koe ki taku whai-ai-ipo o enei marama kua taha ake nei; e hae ana ahau ki a koe e mohio ana ahau kei te puritia koe e te tangata i kore ai koe e tae mai ki to taua taumata, kaore nei ahau i kite i a koe i te matama o Akubata, o Hепtema. No reira kua mangere koe ki te rere mai ki a ahau. E kore e warewaretia e ahau. Heoi ra, kia ora! kia ora, tonu koe. Hei hari korero mai ki nga taringa turi ki ta te pakeha korero. No reira e hoi mai i te tohu e nga mea peneri a ahau nei, kaupo ki te titiro reta pakeha kia kaha te hapai i ta tatou manū, kia maia kia toa kia pera ano to taua toa ki te hapai i ta tatou manū me nga tiarara e riri mai nei ki te Paa.

Heoi, kia ora!

Na to hoa,

na E. HONEPA.

Rotorua, Oketopa 24th, 1901.

HE TUPAPAKU NO TE HAHU.

NO te 28 o Noema i mate ai ki Te Horo, Waiapu, te Rev. Hone Pohutu, he mimita no te Pihopatanga o Waiapu. No te 1870 ia i motuhia ai hei mimita, a ka whakaritea ia mo te Parihi o Nukutaurna, Mahia. I tonu tino korohēke rawa ka whakamutua tana mahi mimita, ka hoki ki te kainga. He maha nga tau i noho noa ai ia.